

**LUBELSKIE STOWARZYSZENIE PILOTÓW I
PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH "POGRANICZE"**

DROBNE HISTORIE – CZAS ZATRZYMANY ULICY DROBNEJ

**17. 12. 2019 18:00 | MDK „POD AKACJĄ”, UL.
GRODZKA 11, II PIĘTRO, SALA NR 36**

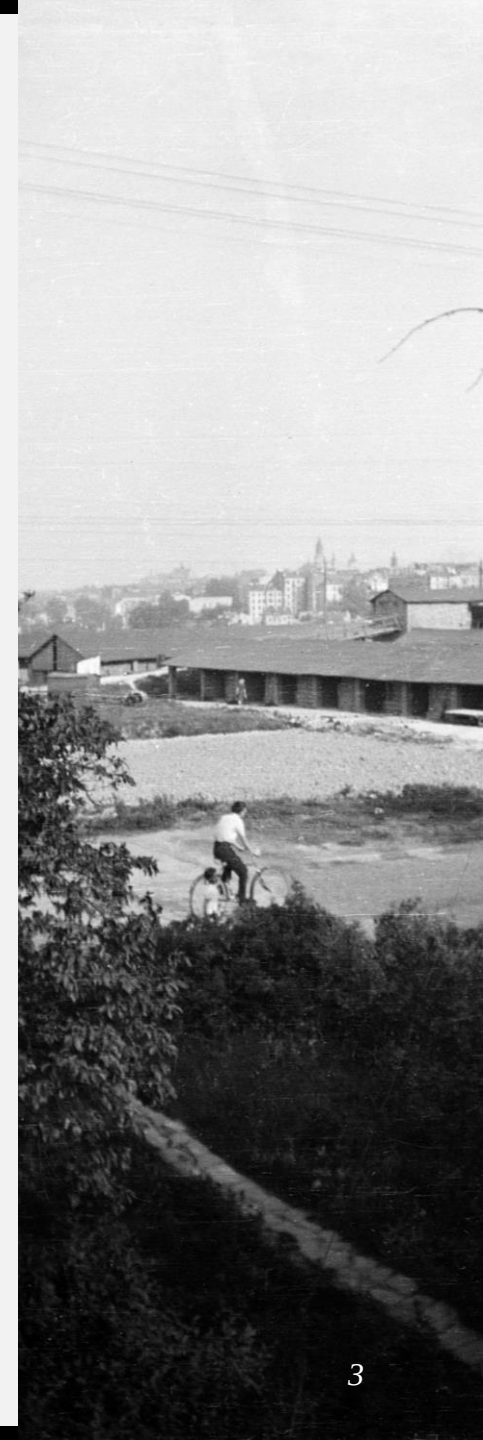
ZAWARTOŚĆ

- Położenie i topografia
- Historia Drobnej
- Charakter zabudowy
- Życie na Drobnej
- Cegielnia
- Ludzie
- Ciekawostki

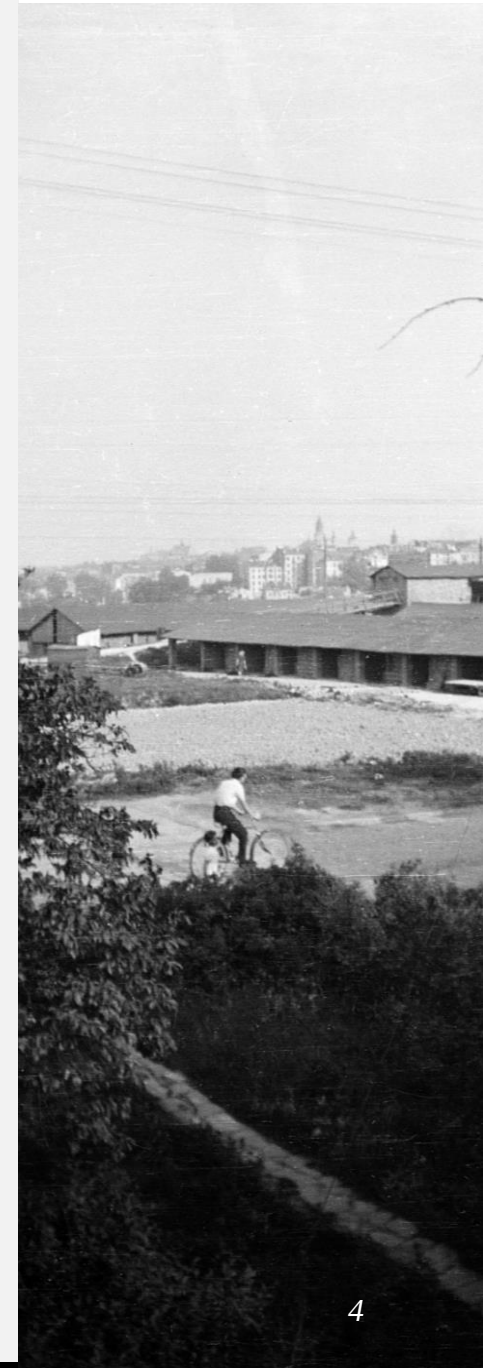

POŁOŻENIE I TOPOGRAFIA

- Drobna znajdowała się mniej więcej w miejscu, gdzie obecnie biegnie ulica Paganiniego.
- Była przecznicą ulicy Północnej
- Do dziś zachował się pochodzący z niej fragment bruku.

POŁOŻENIE I TOPOGRAFIA

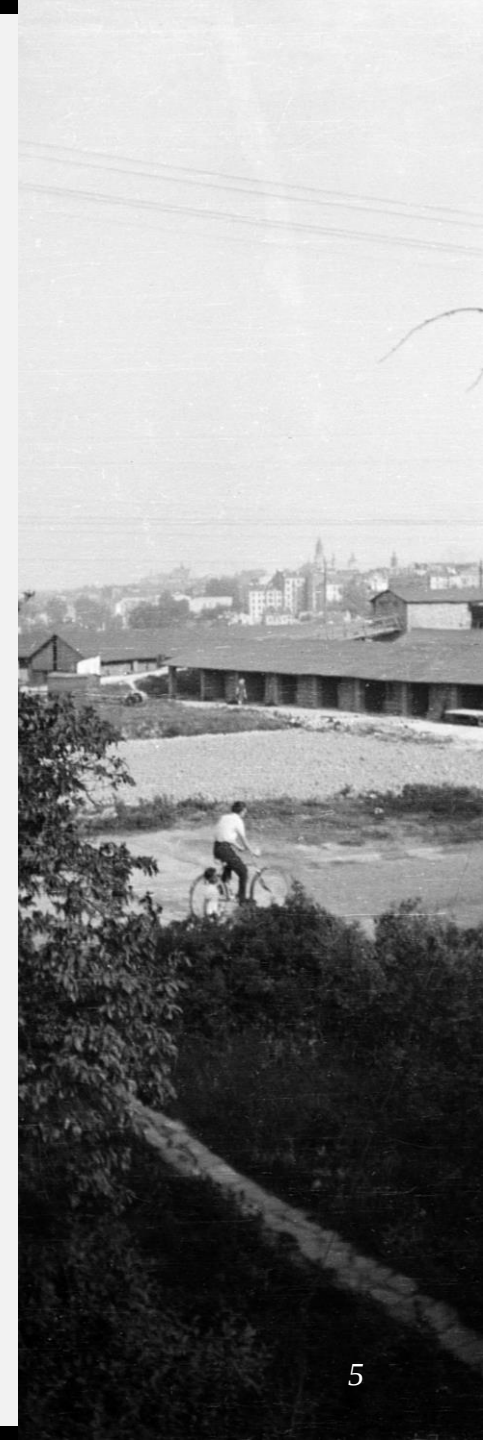

POŁOŻENIE I TOPOGRAFIA

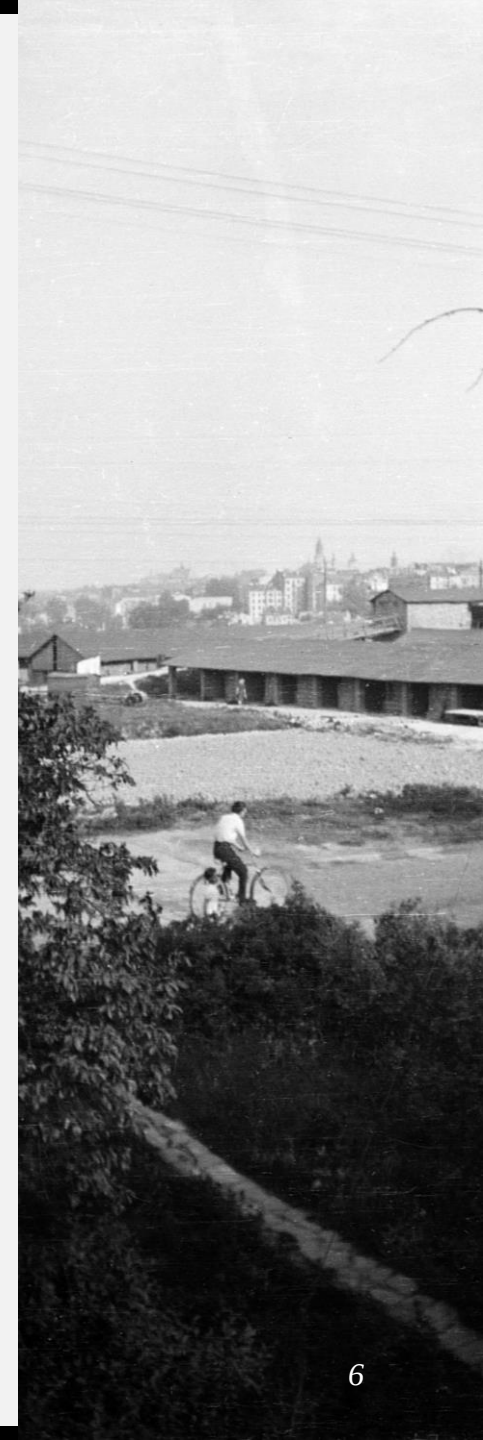
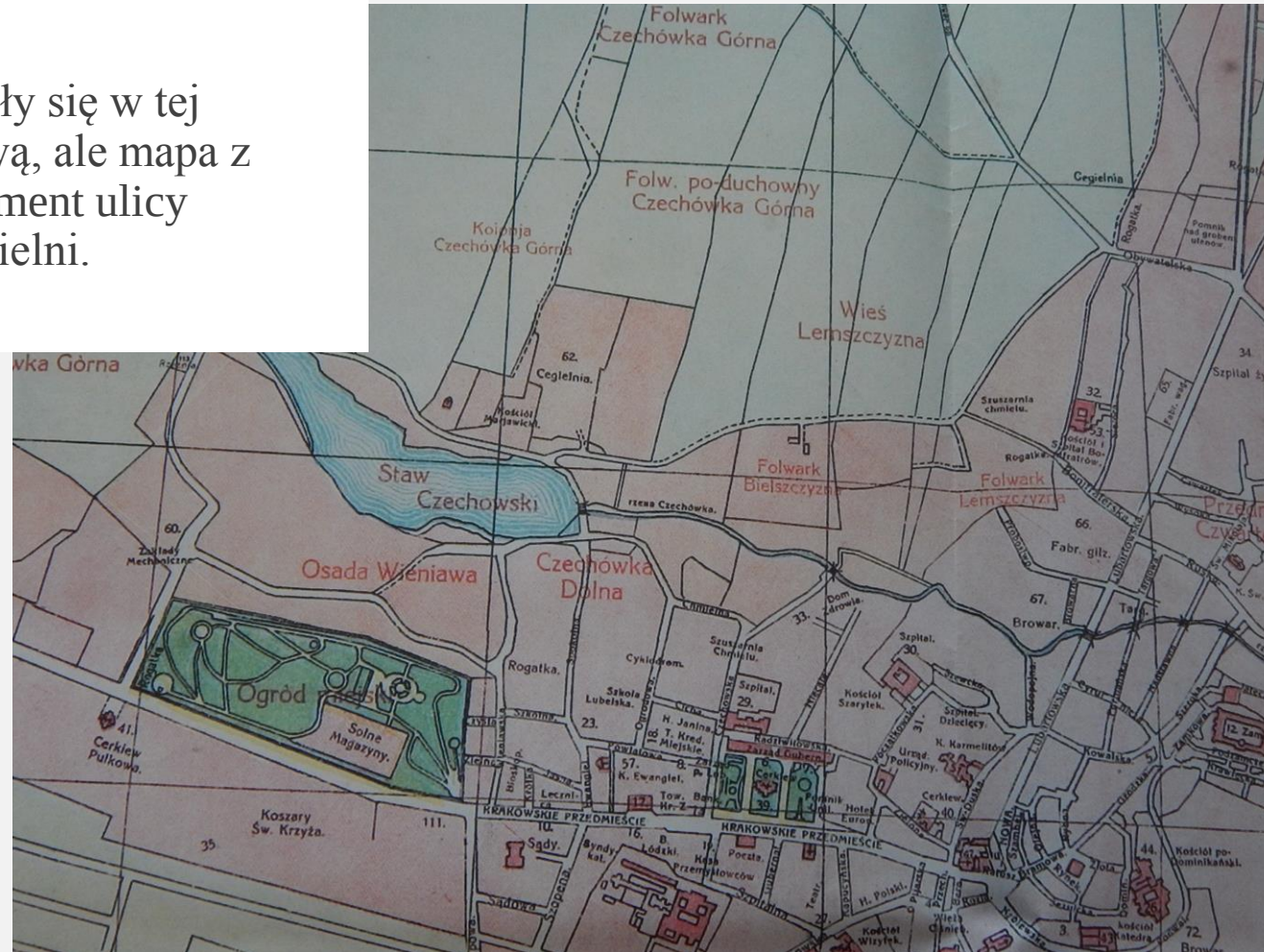
Fot. Stanisław Lipski 1969 r.

- Ulica była długa, liczyła około 100 numerów. Nie wszystkie domy stały bezpośrednio przy ulicy. Od drobnej odchodziły krótkie zaułki prowadzące do otoczonych ogrodami domów.
- Najbardziej charakterystyczny dla topografii ulicy był stromy podjazd od ul. Północnej z dwoma ostrymi zakrętami. Od czasów międzywojennych podjazd wyłożony był kocimi łbami.

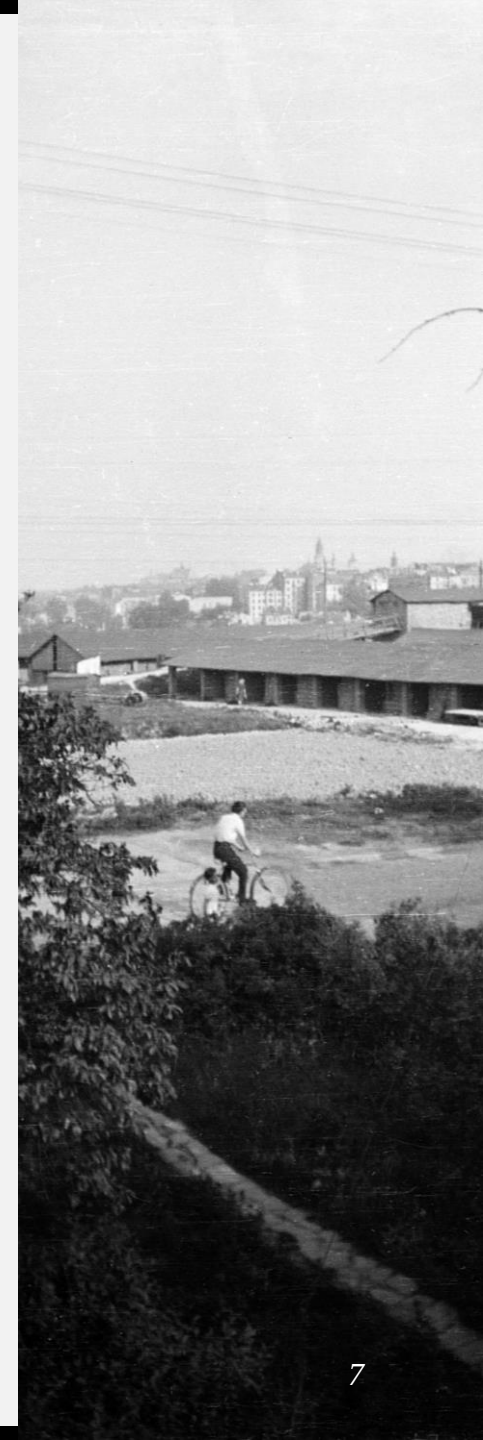
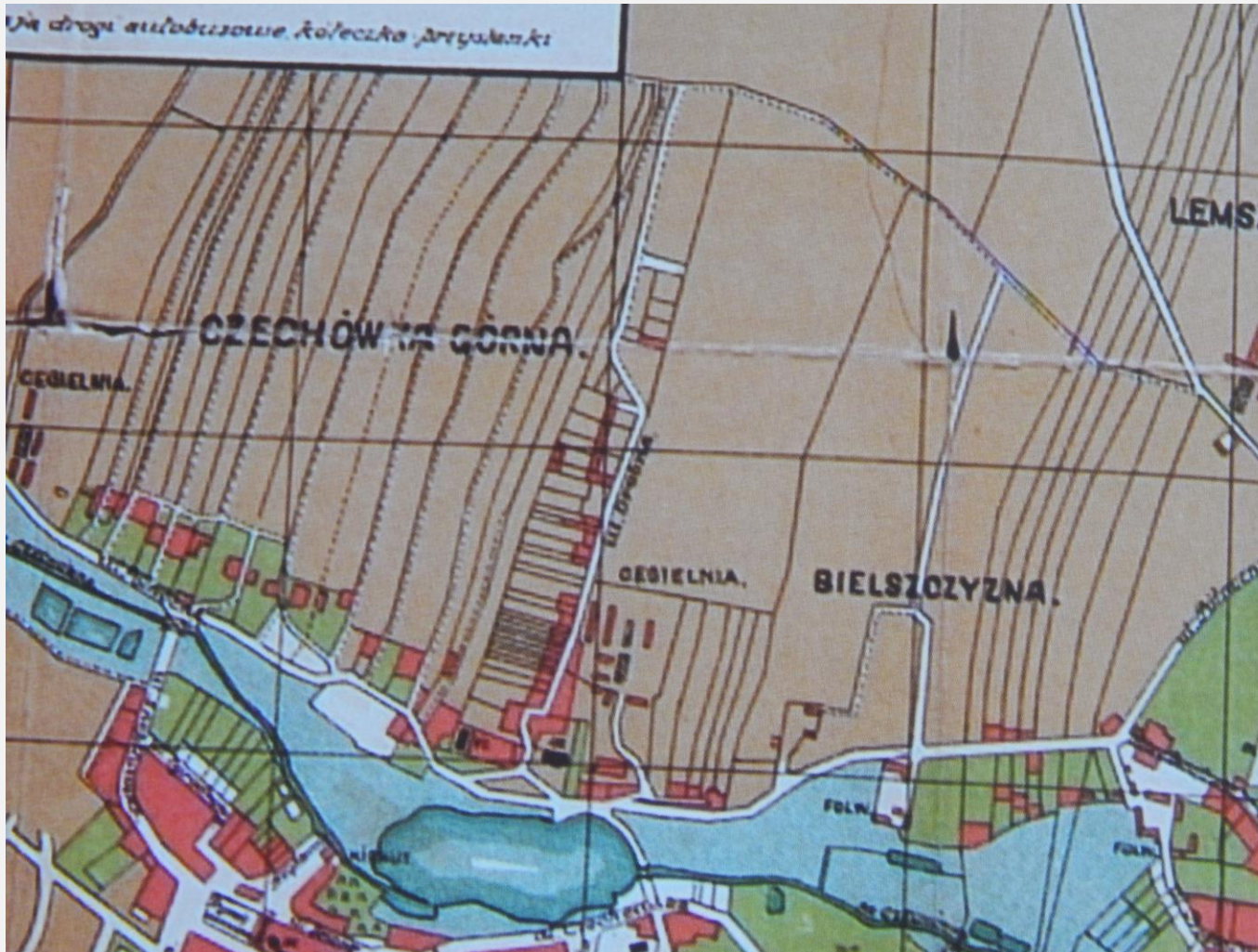
HISTORIA

- Drobna znajdowała się na terenie dawnej wsi Czechówka Górna.
- Tereny te zostały włączone do miasta na początku XX w.
- Pierwsze zabudowania pojawiły się w tej okolicy przed I wojną światową, ale mapa z 1916 r. pokazuje jedynie fragment ulicy będący dojazdem na teren cegielni.

HISTORIA

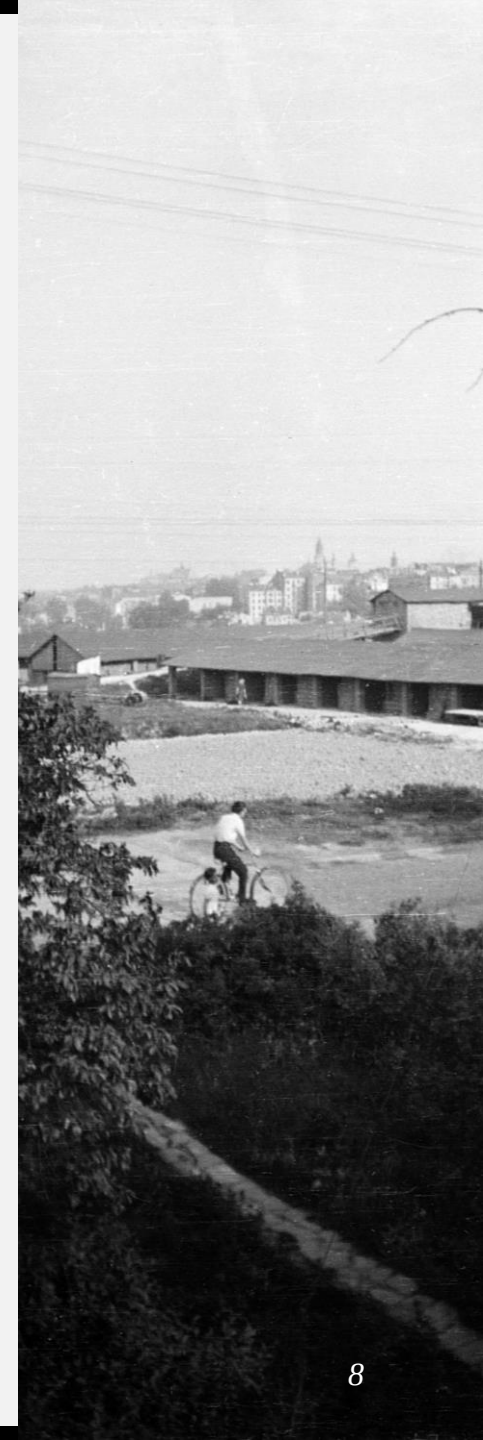
Po raz pierwszy Drobą pokazuje mapa Wielkiego Lublina z okresu międzywojennego

HISTORIA

- Największy rozkwit zabudowy na Drobnej nastąpił w dwudziestoleciu międzywojennym.
- Mieszkało tu sporo urzędników m.in. z magistratu, poczty, nauczyciele, policjanci.
- W dolnej części ulicy działała Szkoła Policyjna
- Drobna była uznawana za bardzo dobrą lokalizację- bliskość centrum miasta, a jednocześnie duże działki.

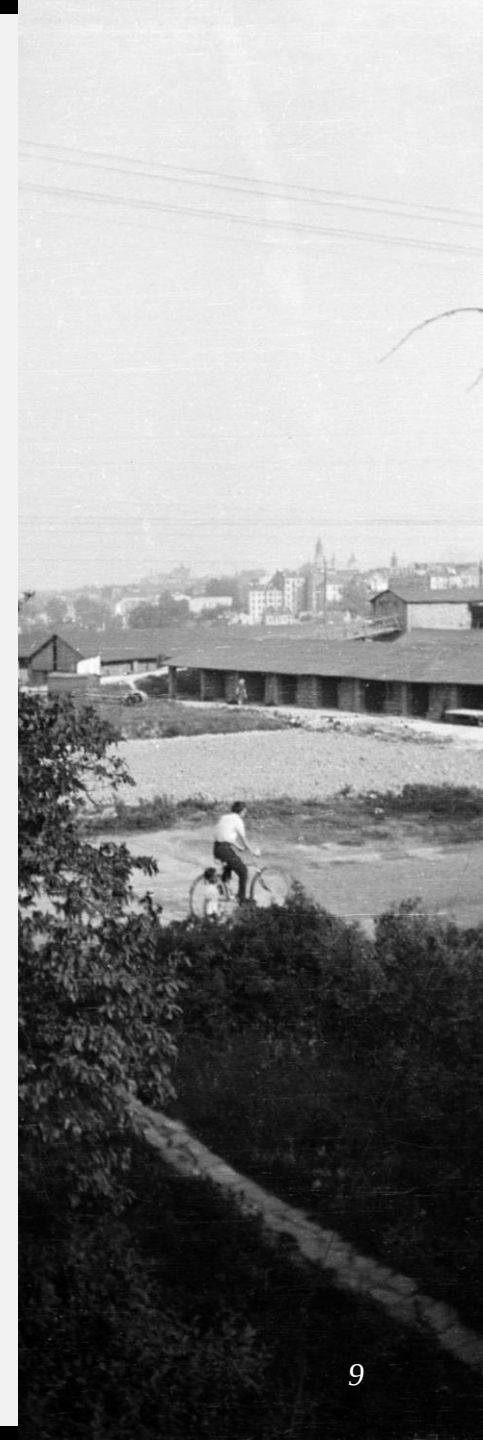
HISTORIA

Drobna przetrwała II wojnę światową niemal bez zniszczeń. Nie była bombardowana we wrześniu 1939 r., przeszła przez nią armia czerwona w 1944 r., ale poza ostrzałem, który uszkodził kilka domów zniszczeń nie odnotowano.

W końcu lat czterdziestych ulicę zelektryfikowano, następnie położono bruk na dalszym odcinku. Doprowadzono też wodę z wodociągów do publicznych ujęć.

Drobna nie była nigdy skanalizowana

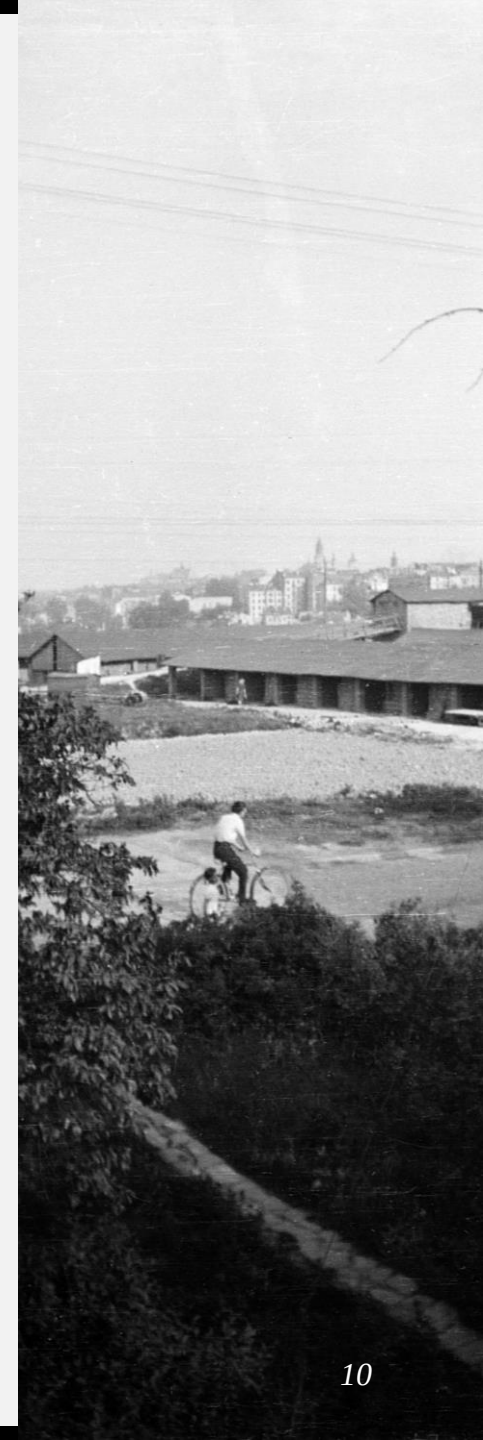
Na tyłach ulicy ciągnęły się pola i nieużytki. Ich zabudowa rozpoczęła się na przełomie lat '60 i '70, gdy zaczęła powstawać dzielnica Czechów.

HISTORIA

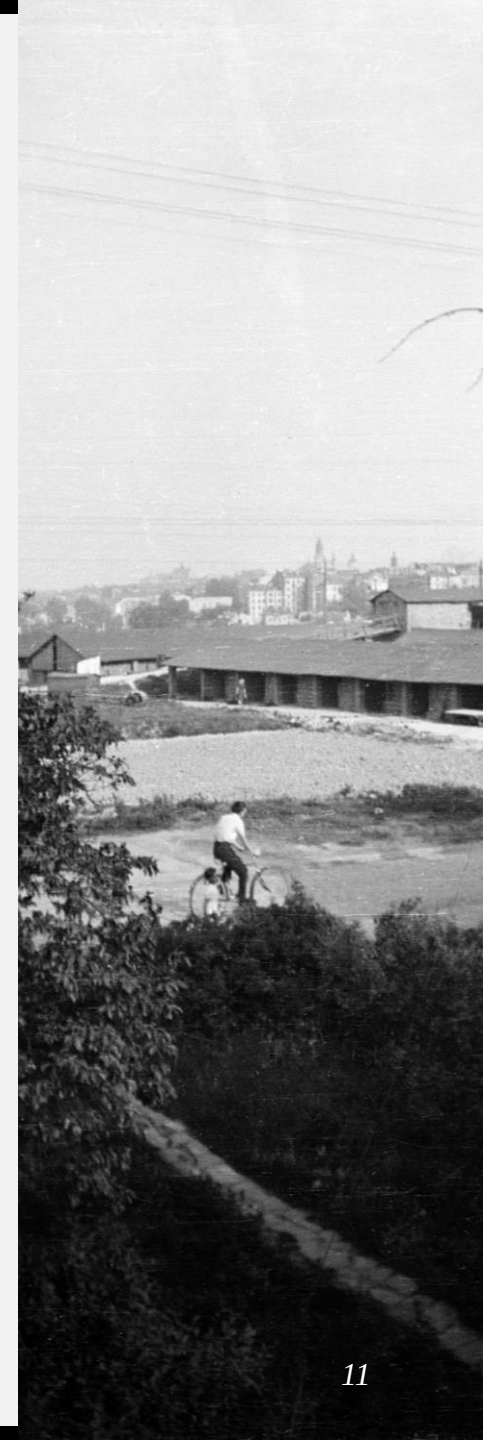
- Drobna przestała istnieć w 1979 r. Na jej miejscu powstała częściowo ul. Paganiniego.
- Mieszkańcy zostali wcześniej wywłaszczeni i przenieśli się do nowych mieszkań na terenie miasta.
- Wielu z nich zamieszkało na różnych osiedlach dzielnicy Czechów.

CHARAKTER ZABUDOWY

- Na Drobnej dominowały domy parterowe i ewentualnie jednopiętrowe, zarówno murowane jak i drewniane.
- Otoczone były ogrodami i sadami, część z nich stała w głębi posesji.
- Z czasem domy rozbudowywano dodając np. dodatkowy pokój, poddasze, aranżując dwa mieszkania w jednym domu.

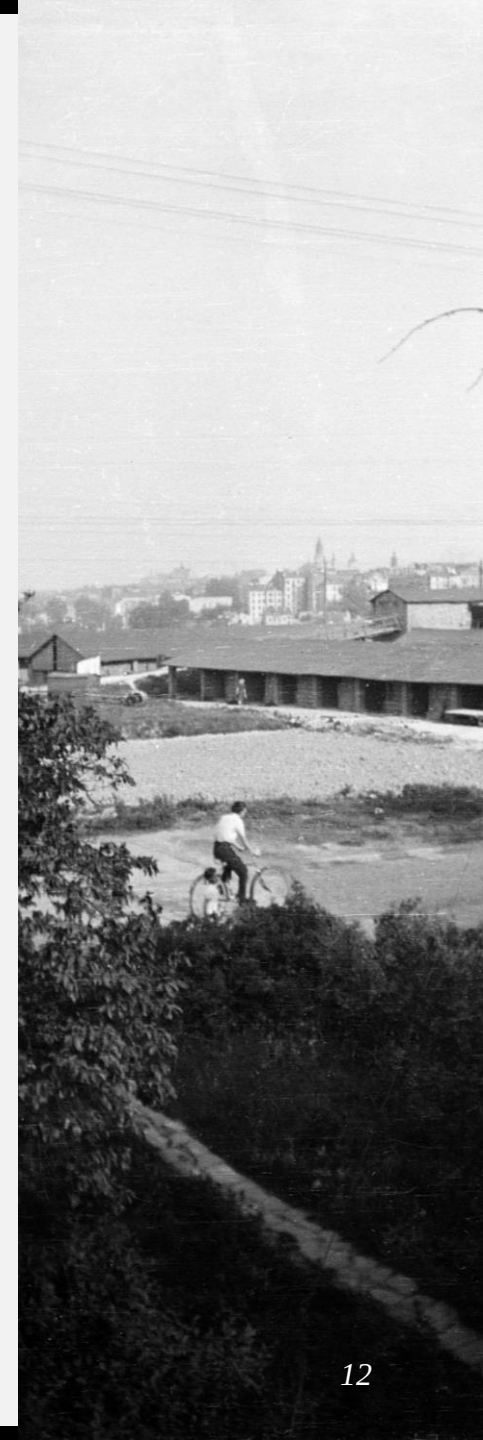
CHARAKTER ZABUDOWY

Fot. Stanisław Lipski 1969 r.

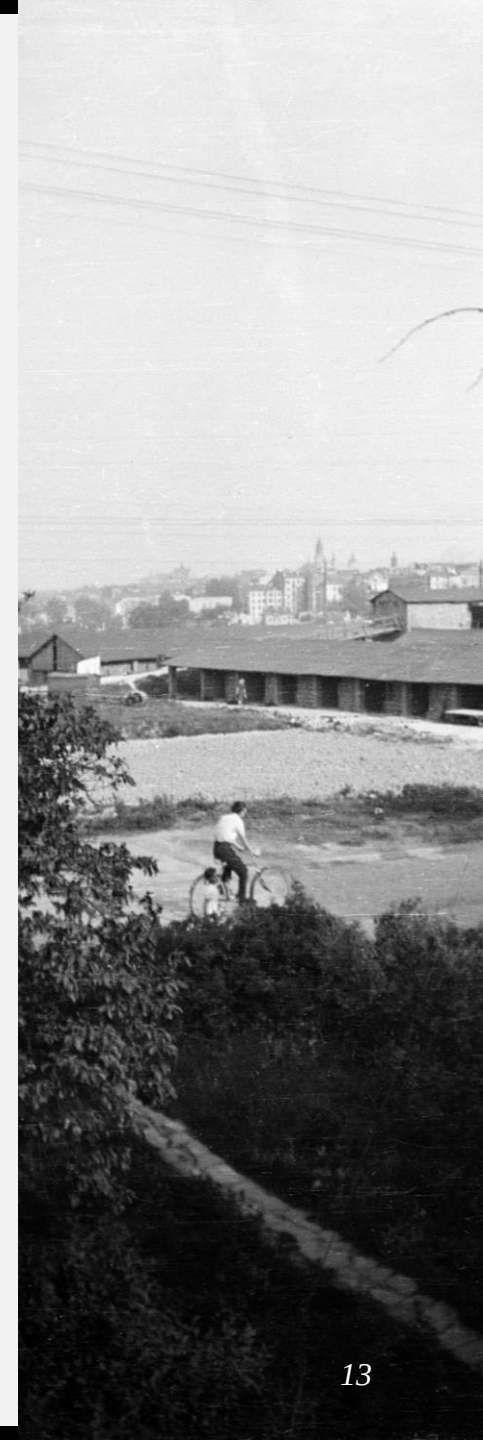

Fot. Stanisław Lipski 1972 r.

ŻYCIE NA DROBNEJ

- Domy na Drobnej nie miały doprowadzenia wody z wodociągu, kanalizacji, ogrzewania miejskiego.
- Domy miały własne studnie, które wyschły po wybudowaniu ujęć wody na Sławinku. Wodociąg był doprowadzony w postaci publicznych ujęć.
- Śmieci zakopywano w dołach w ogrodach.
- Domy ogrzewane były piecami na węgiel i drewno.
- Na ulicę nie dojeżdżała miejska komunikacja. Przystanek był przy kościele Mariawitów na Północnej. Ze względu na duże nachylenie wjazdu na ulicę utrudniona była, szczególnie zimą komunikacja samochodowa.
- Mieszkańcy mieli za to ogrody, niewielkie grządki, a część z nich także pola w górnej części ulicy.

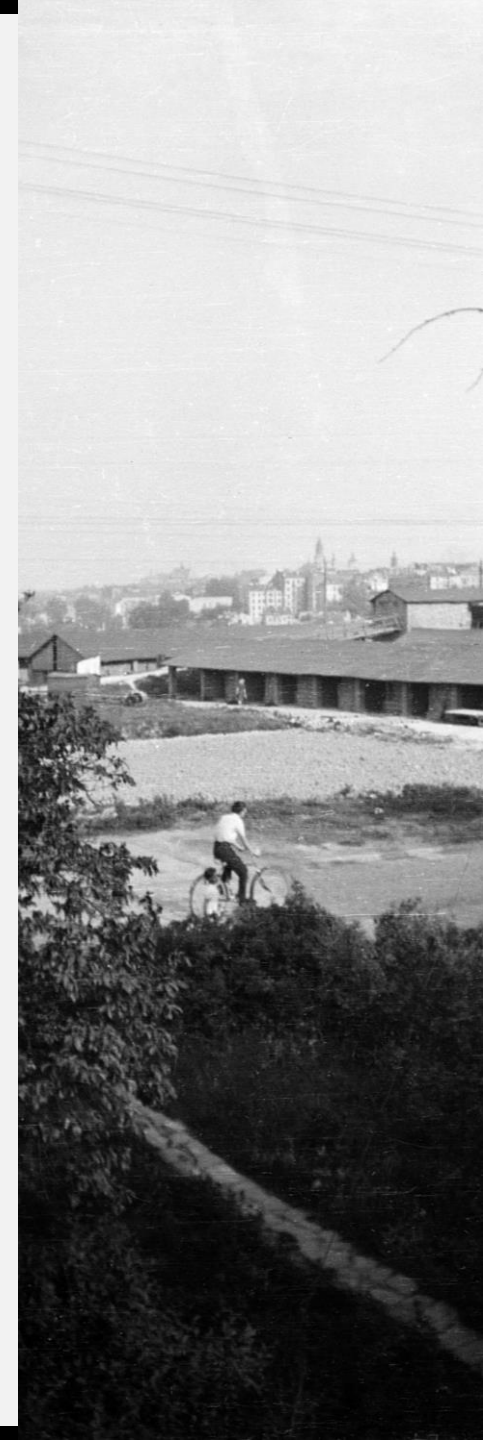

ŻYCIE NA DROBNEJ

Fot. Stanisław Lipski 1969 r.

- Prąd został doprowadzony niedługo po wojnie.
- Początkowo służył niemal wyłącznie do oświetlania ulicy i domów.
- Pojawił się także radiowęzeł- tak zwany kołchoźnik. Nadawano w nim audycje radiowe. Z czasem w domach pojawiły się radia oraz telewizory. Przy pierwszych telewizorach zbierało się całe sąsiedztwo i rodzina – np. na oglądaniu Kobry czy teatru telewizji.

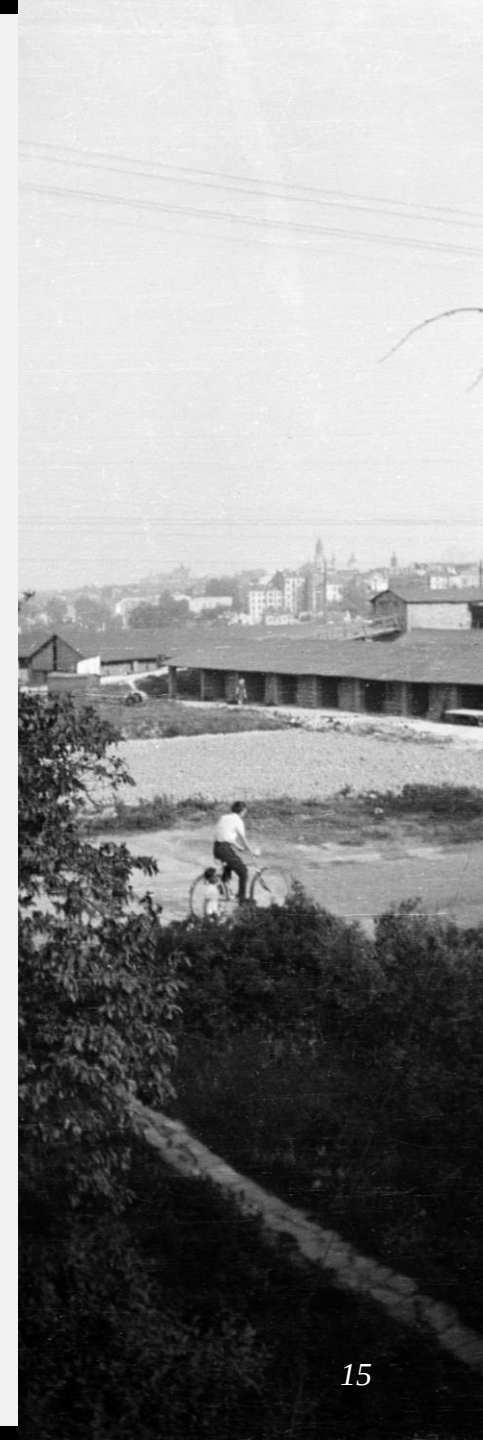

ŻYCIE NA DROBNEJ

- Dzieci z Drobnej chodziły początkowo do Szkoły Podstawowej na ul. Długosza. Do połowy lat sześćdziesiątych był to drewniany barak. Potem murowany budynek
- Po tym jak zaczęła się rozbudowywać dzielnica Czechów powstała Szkoła Podstawowa nr 34 na ul Kosmowskiej.

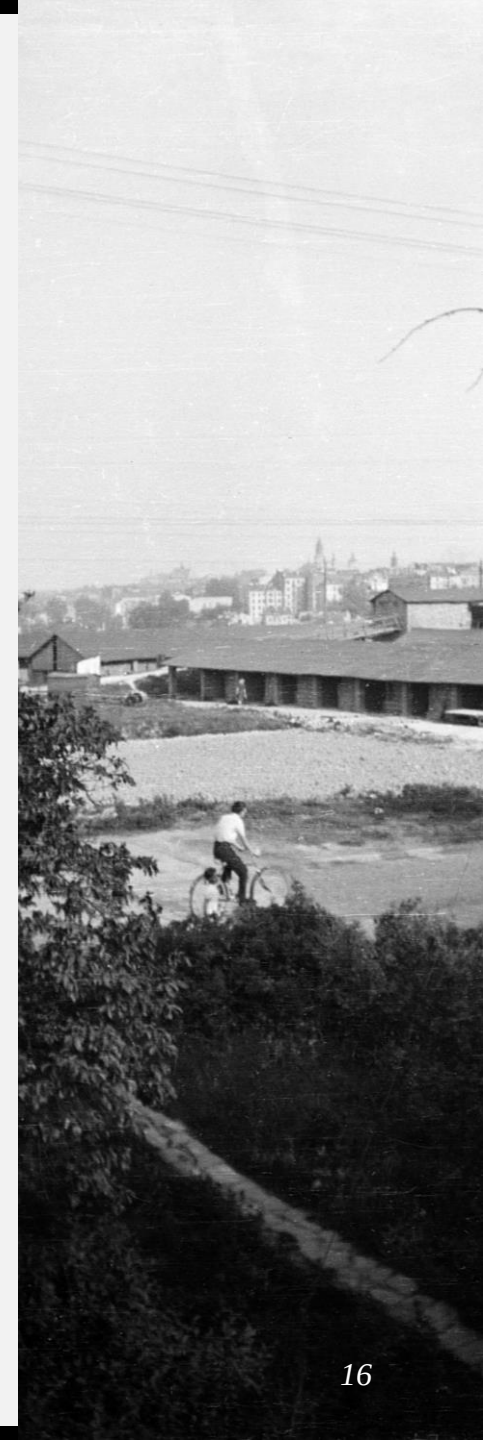

Fot. Stanisław Lipski 1969 r.

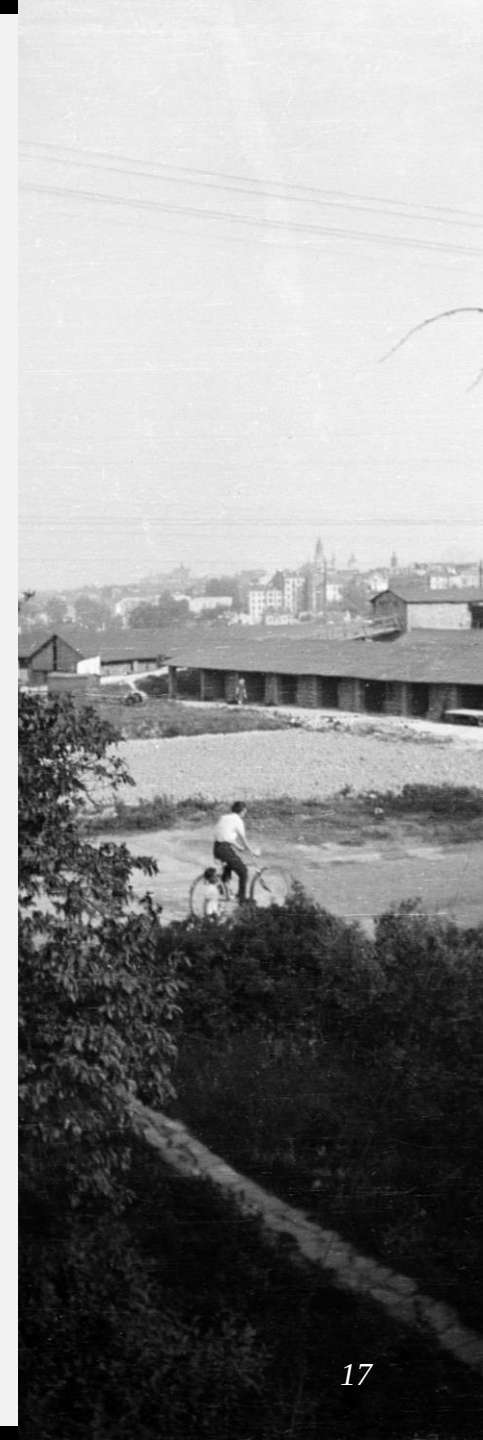
ŻYCIE NA DROBNEJ

- Ulica należała do parafii św. Mikołaja na Czwartku, ale do tamtejszego kościoła, ze względu na odległość chodziło niewiele osób.
- Znacznie popularniejsze były kościoły w centrum miasta, m.in. Kościół kapucynów na Placu Litewskim, kościół akademicki KUL czy kościół garnizonowy na Al. Racławickich.
- Przy kościołach odbywały się też lekcje religii.
- Na dole ul. Drobnej stał i stoi do dziś kościół mariawitów.

ŻYCIE NA DROBNEJ

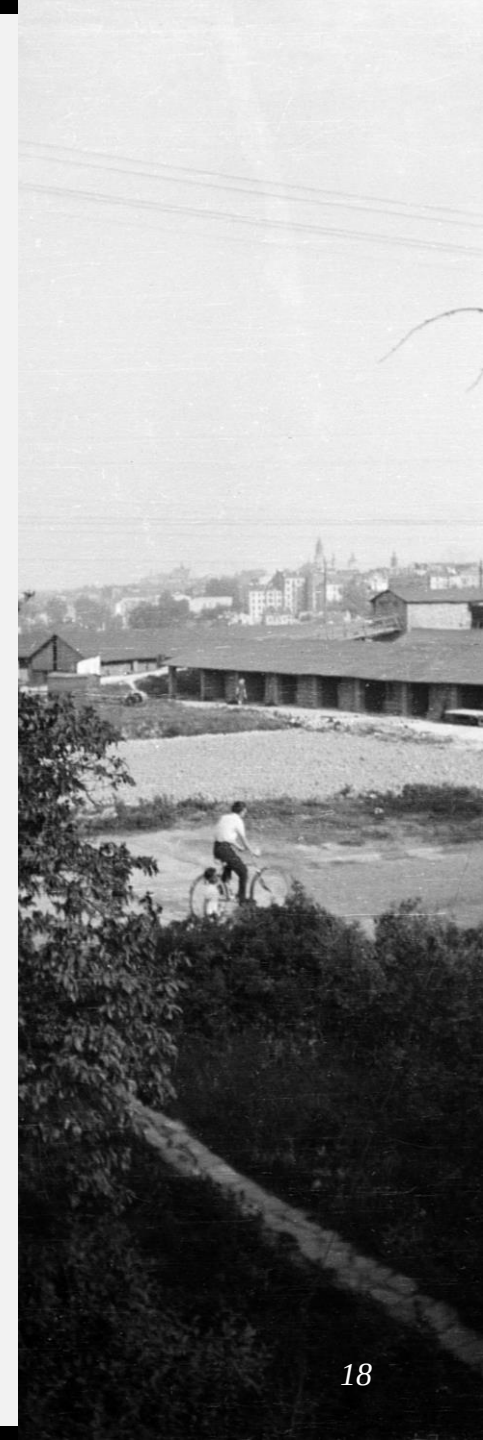
- Najbliższe sklepy znajdowały się na ul. Północnej, blisko skrzyżowania. Stał tam ceglany budynek, w którym mieścił się sklep spożywczy LSS oraz sklep mięsny.
- Po wyburzeniu sklepu mieszkańcy zaopatrywali się na ul. Wieniawskiej.
- Kiosk z prasą prowadziła pani Zieleniecka z córkami.
- W latach sześćdziesiątych pojawił się na Drobnej sklep w wozie.
- Na Drobnej u p. Machajowej można było kupić sałatę, koperek, rzodkiewkę.
- Na ul. Północnej p. Kokowiczowa miała krowy i sprzedawała mleko.

ŻYCIE NA DROBNEJ

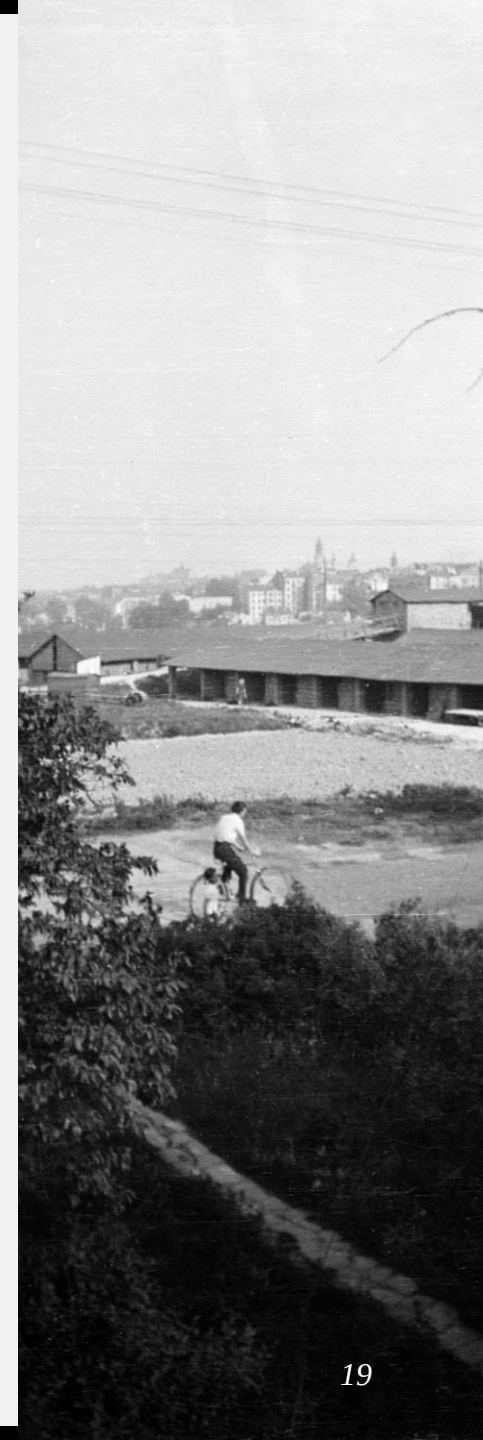
- W pobliżu Drobnej, na Wieniawie znajdowały się boiska Lublinianki oraz basen. Były to miejsca chętnie odwiedzane przez dzieci i młodzież.
- Dzieci bawiły się także na okolicznych polach, jeżdżąc zimą na sankach w wąwozach i na skarpach oraz na terenach cegielni.

CEGIELNIA

- Początki cegielni sięgają czasów I wojny światowej. Występuje na mapach z 1916 r. Właścicielem był Szmul Ajchenbaum.
- Jako spółka oficjalnie zaistniała w 1938 pod nazwą Kochman i S-ka.
- Po wojnie upaństwowiona.
- Działała do lat siedemdziesiątych XX w.

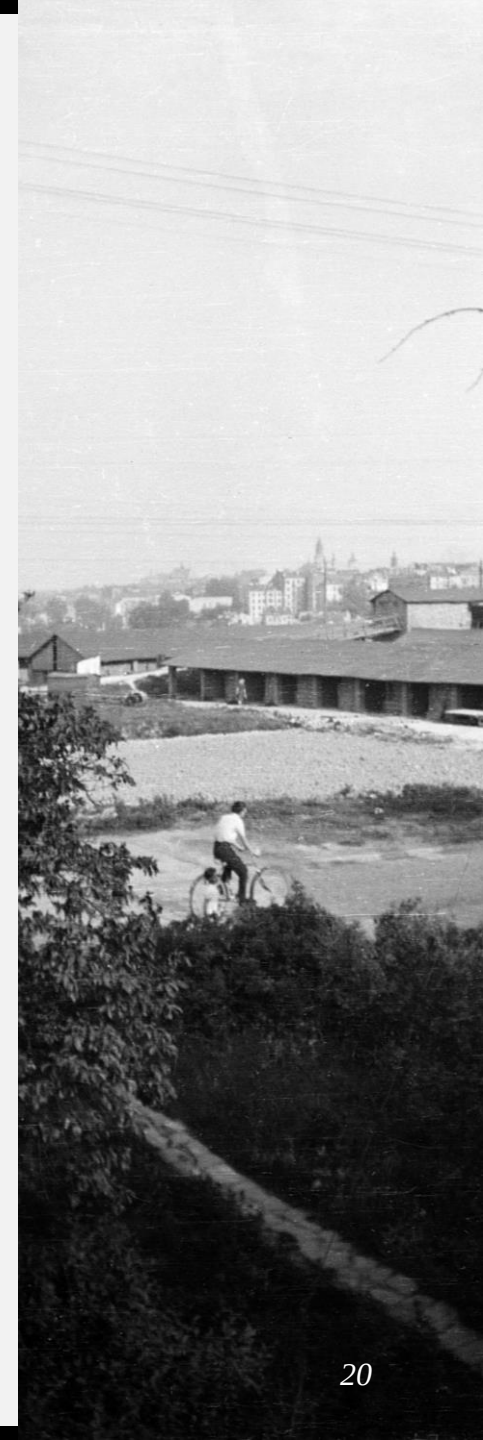

CEGIELNIA

- Cegielnia oraz otaczające ją gliniaki były jednym z głównych miejsc na Drobnej.
- Praca w cegielni była sezonowa i trwała od 4 rano do około 16:00.
- Glinę kopano i wywożono z wyrobisk wagonikami.
- Następnie na placu formowano z niej cegły, które zostawiano do wyschnięcia.

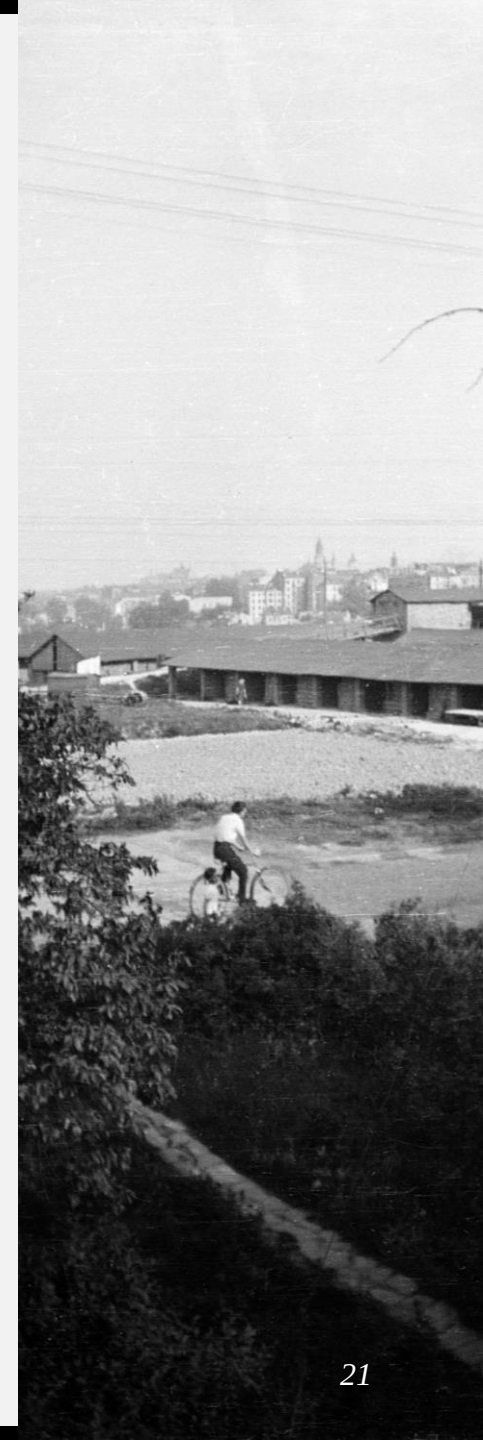
Fot. Stanisław Lipski 1972 r.

CEGIELNIA

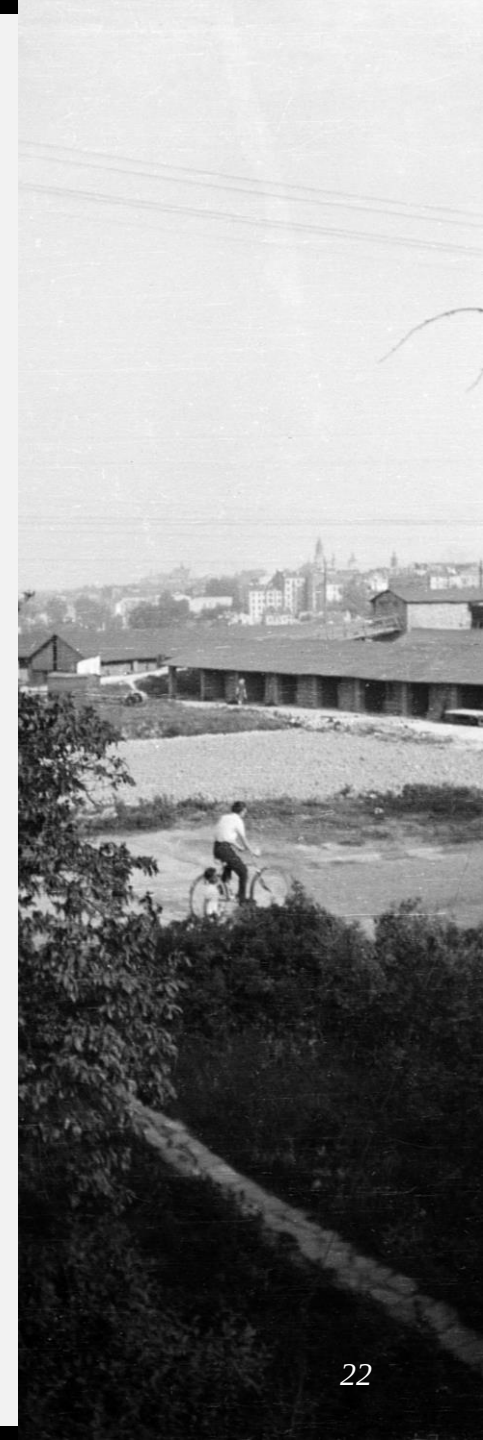
- W cegielni pracowała część mieszkańców Drobnej.
- Tereny cegielni i glinianek były ulubionym, choć niekoniecznie bezpiecznym miejscem zabaw dzieci i młodzieży.

LUDZIE

Lucjan i Barbara Węgorkowie

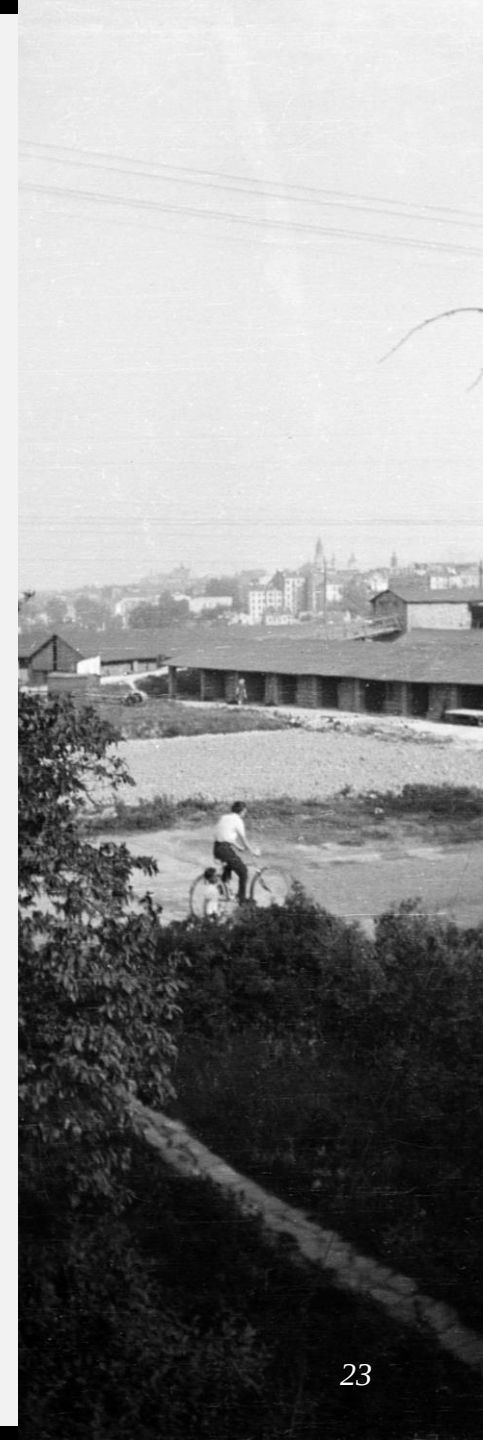
- Artyści plastycy, zamieszkali na Drobnej
- Barbara zajmowała się tworzeniem kostiumów dla teatru i filmu (m.in. do serialu Czterej pancerni), ilustratorstwem, była redaktorem naczelnym pisma Kamena.
- Lucjan był plastykiem, zajmował się ceramiką i mozaiką. Na Drobnej miał własny piec do wypalania płytek ceramicznych. Jego prace zdobiły m.in. lubelskie dworce PKS i PKP, siedzibę Komitetu Wojewódzkiego, budynki UMCS. Zajmował się także ilustracją. Zmarł w 2017 r.
- Barbara i Lucjan Węgorkowie znaleźli się w pierwszej piątce najbardziej znanych Lublinian, plebiscytu Kuriera Lubelskiego z 1962 r.

LUDZIE

Dionizy „Dyzio” Prusak

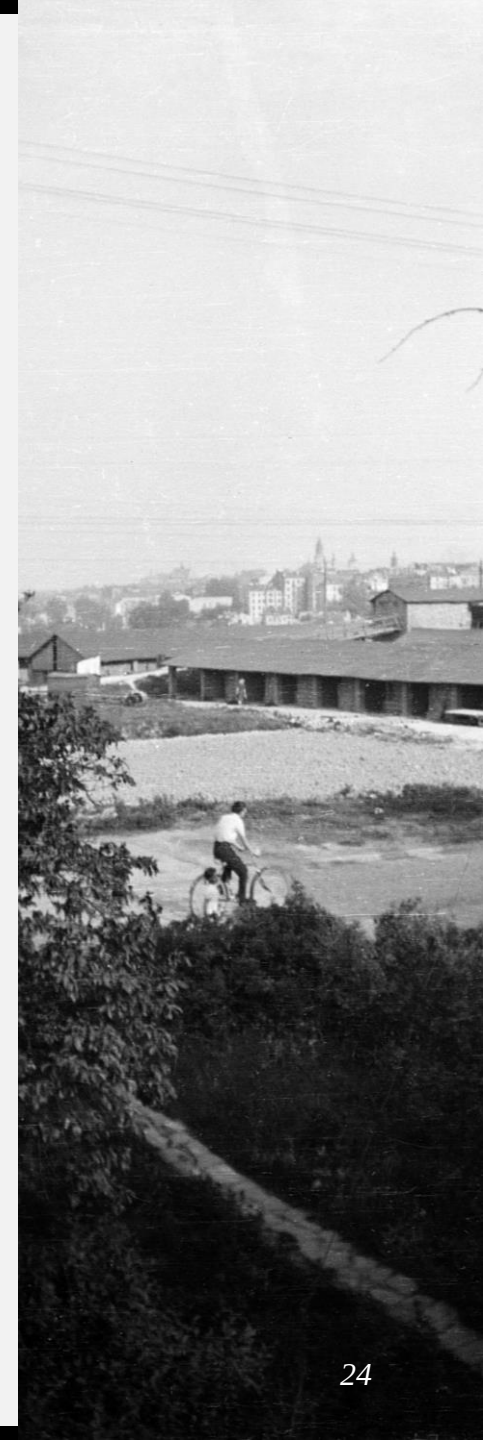
- Milicjant, pracował w drogówce
- Według części relacji mieszkał w budynku dawnej Szkoły Policyjnej, zamienionej po wojnie na mieszkania.
- Był znany w całym Lublinie ze względu na to, że uratował z wypadku na ul. Lipowej dziewczynkę przygniecioną przez ciężarówkę. Wypadek ten spowodował, że kulał na jedną nogę.
- Pamiętany przez mieszkańców Drobnej ze względu na to, że miał motor. Krążyły o nim liczne „miejskie legendy”.

LUDZIE

Jacek Kulczycki

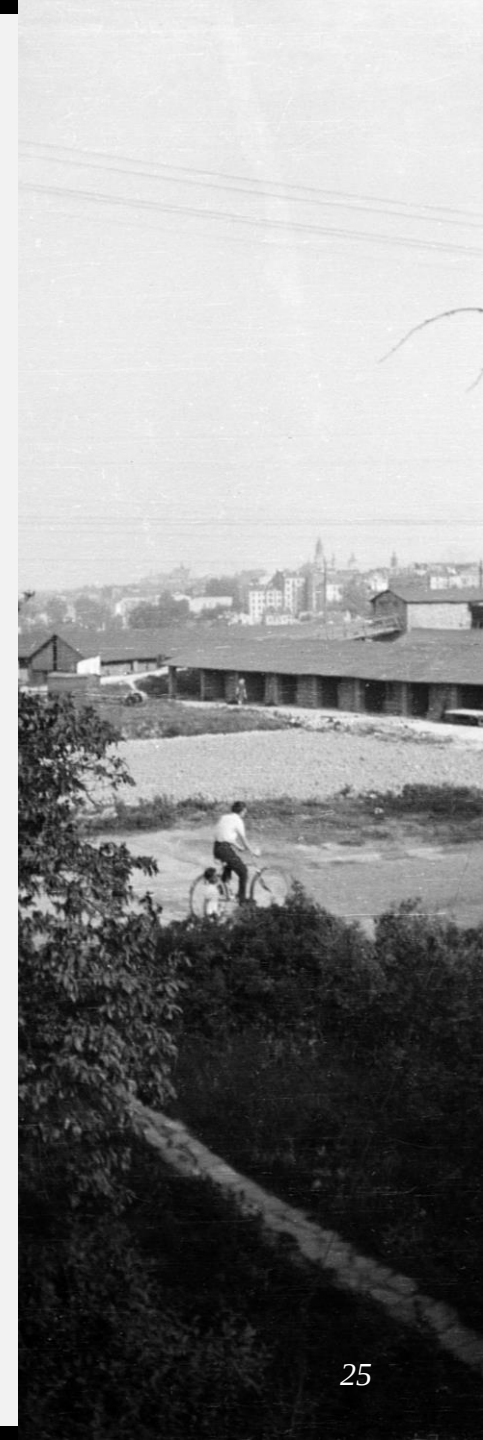
- Pochodzący z Drobnej reżyser i producent filmowy.
- Brał udział w produkcjach filmów fabularnych i dokumentalnych m.in. Mowa ptaków, Sługi Boże, Zaćma, Karol, który został świętym, Karbala, Endrju, Być jak Kazimierz Deyna, Dywizjon 303. Historia prawdziwa, Powstanie Warszawskie.

LUDZIE

Panie: Tarachowa, Budzyńska i Zieleniecka

- Pani Tarachowa – ogólnie znana i szanowana mieszkanka Drobnej. Wydawała obiady potrzebującym, miała na wychowaniu kilkoro dzieci zarówno swoich, jak i przysposobionych.
- Pani Budzyńska – położna i pielęgniarka. Odbierała większość porodów na Drobnej oraz świadczyła pomoc medyczną w zasadzie o każdej porze dnia i nocy.
- Pani Zieleniecka- kioskarka, zapamiętana głównie ze specyficznej uprzejmości oraz niskiego, chrapliwego głosu. Kiosk prowadziła razem z córkami.

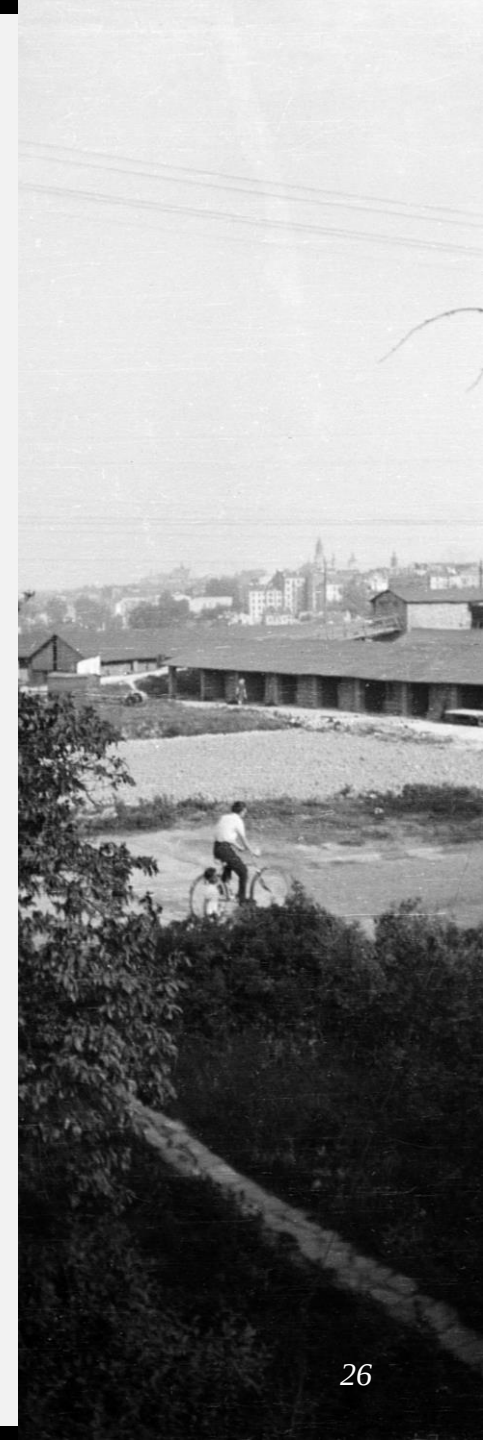

LUDZIE

Ulan Głowacki

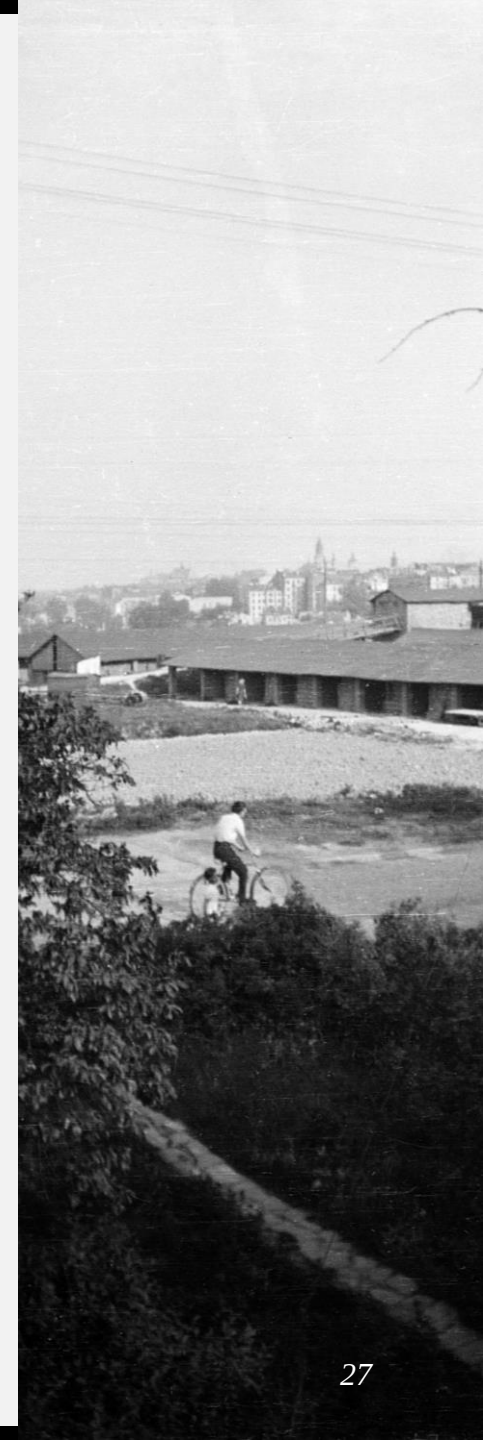
- Właściciel jednego z domów na Drobnej.
- Znany był z tego, że trzymał konia, którym jeździł w pole.
- Według relacji było to bardziej jego hobby niż realne źródło utrzymania, niemniej był wpisany w krajobraz ulicy.

CIEKAWOSTKI

Pawie, kozy i Aleja Zgody

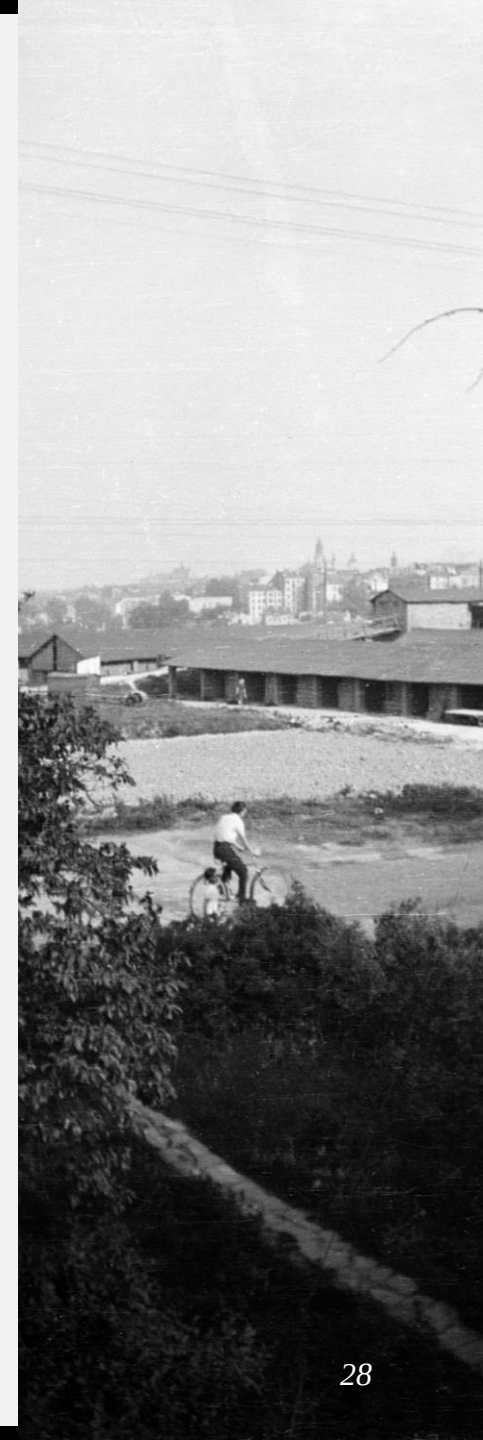
- Według relacji jeden z mieszkańców Drobnej hodował w swoim obejściu pawie. Sąsiedzi ich nie widzieli, ale słyszeli ich charakterystyczne krzyki.
- Pan Wójcik hodował na Drobnej kozy. Mieszkał nad samym wąwozem i na jego posesji pasły się kozy. Okoliczne dzieci miały za punkt honoru gonić stadko, a on gonił dzieci wymachując kijem.
- Na Drobnej zdarzały się też konflikty. Dwóch sąsiadów prowadziło ze sobą przez kilka lat wojnę podjazdową. Awantur nie zniósł w końcu trzeci z sąsiadów, który pracował w wytwórni tabliczek z nazwami ulic. Wyrobił sobie własną tabliczkę Aleja Zgody i powiesił na płocie sąsiadów.

CIEKAWOSTKI

Legenda Dyzia

- Milicjant Dyzio, który także znalazł się w pierwszej piątce plebiscytu na najpopularniejszego Lublinianina obrósł legendą.
- Krążą opowieści jakoby zatrzymywał ruch na Północnej, gdy dzieci zjeżdżały na sankach z górki. Wydarzenia takie nie miały miejsca, gdyż na sanki chodzono do wąwozu. Zjazd na Północną był zbyt nierówny.
- Druga opowieść mówi o tym, że Dyzio wjeżdżał na Drobna motorem po schodach i także jest kwestionowana przez świadków.

CIEKAWOSTKI

Kapliczka z Drobnej

- Za stromym podjazdem na Drobna, przy posesji Mamejów stała figura Chrystusa.
- Występuje ona w kilku relacjach, ale jedna wskazuje, że po likwidacji ulicy została przeniesiona na ul. Północną.
- Czy to ta figura? Mogą odpowiedzieć tylko byli mieszkańcy.

